

The Electronic Manipulus florum  
www.manipulusflorum.com

Voluntas ac  
cum fonte primo

Insanis, infantibus, itemque  
dormientibus nichil quod faciant uel  
bonum uel malum imputatur quia  
nimirum sicut sue non sunt compotes  
rationis, sic nec usum retinent proprie  
uoluntatis, ac per hoc nec  
iudicium libertatis. Cum  
igitur nec uoluntas nec liberum habeat  
nisi se, merito non iudicatur nisi ex se.

Bernardus ibidem (libro de libero  
arbitrio).

Hinc est quod  
insanis, infantibus, itemque  
dormientibus, nihil quod faciant, vel  
bonum, vel malum, imputatur, quia  
nimirum sicut suae non sunt compotes  
rationis, sic nec usum retinent propriae  
voluntatis, ac per hoc nec  
iudicium libertatis. Cum  
igitur voluntas nil liberum habeat  
nisi se, merito non iudicatur nisi ex se.

Bernardus Claraeuallensis, *Liber de  
gratia et de libero arbitrio*, 5 (SBO 3, J.  
Leclercq, C.H. Talbot, H.M. Rochais  
eds., p.169, ll.27-31).